

Unitas Nieuws 6

Juli 2000

M. Smulders – J. v.d. Linde

En verder in dit Unitas Nieuws.....

Unitas 2!

Terug naar Troitzky!

Unitas Nieuws

Jaargang 20 nummer 6 (juli 2000). Unitas Nieuws is het orgaan van de SV Unitas.

CLUBAVOND Donderdag. Opgeven voor de interne competitie: vóór 19.30 uur in Het Jannes van der Wal Denksportcentrum, Oliemuldersweg 43 te Gron. tel 050-3126937

REDACTIE

Alef Boer
Bert Drolenga
Mark van Gelder
Miklós Hoffer
Alexander van Pelt

ADRES VAN DE REDACTIE

Bert Drolenga

DE VERENIGING

Secretaris (adreswijzigingen, aanmelding/opzegging leden):

Ton Palmans
e-mail adres:
Penningmeester: Michiel Boekschoten

CONTRIBUTIE

Senioren 175 gulden per jaar; Studenten 140 gulden per jaar;
Jeugdleden 80 gulden per jaar; Gastleden 80 gulden per jaar;
Betaling: ABN Groningen
penningmeester CSV Unitas

OMSLAG Alexander van Pelt

DRUK Repro afdeling Scheikunde Rijksuniversiteit Groningen

<u>INHOUD</u>	blz	4	Redactioneel	
		4	Unitas 2.....	Meine Straatman
		5	Speeldata KNSB-competitie 2000/2001.....	Bert Drolenga
		6	Unitas 5.....	Jan Batterink
		8	Interne competitie.....	Meine Straatman
		12	Rapidcompetitie.....	Meine Straatman
		13	5e Unitas Snelschaaktoernooi.....	Ton Palmans
		14	Groningen degradeert, eigen schuld.....	Michiel Boekschoten
		16	Zin en onzin.....	Jan Wedeven
		18	Terug naar Troitzky.....	Bert van der Marel
		20	Schaakkalender	

Redactioneel

Het laatste nummer van dit seizoen bevat de laatste eindjes van het seizoen.

Verder de volgende items: Michiel kijkt reeds halsreikend uit naar de slotderby van het volgend seizoen, de overpeinzingen Jan vervangen de vakantiepuzzels en Bert overbrugt met zijn lange zetten het zomerreces.

Rest ons van de redactie u allen een prettige vakantie toe te wensen en we hopen de resultaten van de Unitassers in de zomertoernooien in het eerste nummer van het volgend seizoen te kunnen veslaan.

Unitas 2

Unitas 2	- E Lasker	3-5
M Boekschoten	- T Wiersma	0-1
C Praagman	- R Sybesma	0-1
F v Hamond	- D Wissmann	1-0
G v d Lei	- J Hibma	½-½
B Davids	- S Ros	0-1
M Jans	- J d Vries	½-½
J Wellner	- G Zagema	½-½
T Palmans	- J Diekstra	½-½

Op deze wedstrijd (gespeeld in de laatste ronde op 13-5-00) wil ik verder niet ingaan. Er was slechts een speler die zijn nivo haalde en dat was Fons, hij speelde een hele goede partij.

Dit is volgend seizoen de eerste wedstrijd ik hoop dat we er dan meer van bakken dan deze triestheid. Ik vind dat we een uitstekend seizoen gedraaid hebben, fluitend tweede, ook geen promotie. Maar toch aan talent ontbreekt het niet, dat klopt. Maar als je bedenkt dat de meeste spelers het zonder training doen. De penalties (het eindspel) laten we voor wat het is, opening en middenspel op routine want je kan het wiel niet nogmaals uitvinden. In de derde klasse KNSB zegt rating niet zoveel, wat doe je er mee dat is belangrijk. Daarom begrijp ik niet waarom onze

Meine Straatman

vrijtijdsspelers teleurgesteld kunnen raken over resultaten welke ze nooit met volle overgave hebben proberen na te streven. In Verona beleefde ik de opera Carmen, de topact de heer Carreras ging gruwelijk in de fout en dan vraag je je toch achteraf af licht hij er wakker van. Ja natuurlijk! Een professionel, mijn schakers accepteren dit, kan gebeuren, daarom vind ik het zo gezellig. De pot verwijt de ketel nooit dat hij zwart is. We degraderen volgend jaar niet, maar we hebben wel lol.

Individuele resultaten

B Davids	6-8
M Jans	6-9
J Wellner	6-9
F v Hamond	5½-9
G vd Lei	4½-7
A de Bruijne	4½-8
C Praagman	4-7
M Boekschoten	3½-7
T Palmans	2½-3
C Spaans	2-2
P Hondema	1-1
E-J Walinga	½-1
K Yakinsyah	0-1

KNSB-competitie programma seizoen 2000/2001

Hierbij het programma van het komende jaar.

Een ieder wordt verzocht in zijn agenda rekening te houden met de genoemde speeldata.

KNSB Klasse 1 A

1 ^e ronde	30 september 2000	Unitas 1 - Amstelveen 2
2 ^e ronde	28 oktober 2000	Unitas 1- Oegstgeest '80
3 ^e ronde	18 november 2000	Philidor Leeuwarden 1 - Unitas 1
4 ^e ronde	9 december 2000	Unitas 1- HWP/Zaanstad 1
5 ^e ronde	6 januari 2001	Caïssa 1- Unitas 1
6 ^e ronde	3 februari 2001	Unitas 1 - Utrecht 2
7 ^e ronde	17 maart 2001	Tal 1 - Unitas 1
8 ^e ronde	7 april 2001	Unitas 1 - Euwe 1
9 ^e ronde	12 mei 2001	Groningen 1 - Unitas 1

KNSB Klasse 3 A

1 ^e ronde	30 september 2000	Unitas 2 - Emanuel Lasker 1
2 ^e ronde	28 oktober 2000	Unitas 2 - Groningen 5
3 ^e ronde	18 november 2000	Philidor L'warden 2 - Unitas 2
4 ^e ronde	9 december 2000	Unitas 2 - Schaakwoude 1
5 ^e ronde	6 januari 2001	Staunton 1 - Unitas 2
6 ^e ronde	3 februari 2001	Unitas 2 - Sneek 1
7 ^e ronde	17 maart 2001	Tal 2 - Unitas 2
8 ^e ronde	7 april 2001	Unitas 2 - Van der Linde 1
9 ^e ronde	12 mei 2001	Groningen 3 - Unitas 2

Unitas 5

Jan Batterink

Unitas 5 – Haren 3 6-4-2000

De wedstrijd tegen Haren ging eigenlijk nergens meer over.

Alleen als wij zouden verliezen (haha!) en bovendien Groningen 7 zou winnen van de Spassky's (hahaha!) liep onze 2^e plaats gevaar.

Een 2^e plaats die ons trouwens geen promotie zal opleveren, want dat er een NOSBO-team uit de KNSB kukelt, staat wel vast.

Voor onze tegenstanders lag de situatie anders. Haren 3 wordt geplaagd door degradatiezorgen. Onze gasten hadden dringend nog een matchpunt nodig, maar het ratingboekje gaf hun weinig hoop.

Al voor het wedstrijdbegin startte Bart Romijn een soort PR-actie met als boodschap dat 4-4 voor iedereen toch prachtig zou zijn.

Het was dus geen verrassing dat enkele Unitassers al snel een remise voorgesteld kregen. Dit overkwam **Dick** en **Rafal**. Ze gingen akkoord; op een aantal andere borden zag het er goed voor ons uit en ik twijfelde er niet aan dat we bezig waren Haren 3 uit de 1e klasse te kieperen. Op slechts één bord stonden we slechter.

Jan A. had namelijk zijn toren een doodlopende weg in gestuurd. Na onvermijdelijk kwaliteitsverlies kwam hij er niet meer aan te pas. Gelukkig bracht **Ynte** ons weer langzij. Met een prima partij gaf hij zichzelf een mooi verjaardagscadeau.

Ongeveer tegelijkertijd kwam **Pieter** remise overeen. Van de partij herinner ik me alleen dat het Engels was en redelijk gelijk stond. Pieter zal de remise met een gerust

hart geaccepteerd hebben; op alle overige borden stonden we nu duidelijk op winst, de prognose was 5½-2½.

Nu kwam echter een fase die doet vermoeden dat S.C. Haren zich met occulte zaken bezig houdt. Was het sjamanisme, een Voodoo-priester wellicht?

Ikzelf had mijn in zware tijdnood verkerende tegenstander al twee pionnen afhandig gemaakt. Mijn enige zorg was dat hij met eeuwig schaak zou ontsnappen. Toen liet ik mijn toren instaan. Weg partij.

Invaller **Ben** stond een kwaliteit voor in een stelling die hij 9 van de 10 keer wint. Dit was die 10^e keer. Hij begon pionnen te morsen en maakte er toen maar gauw remise van.

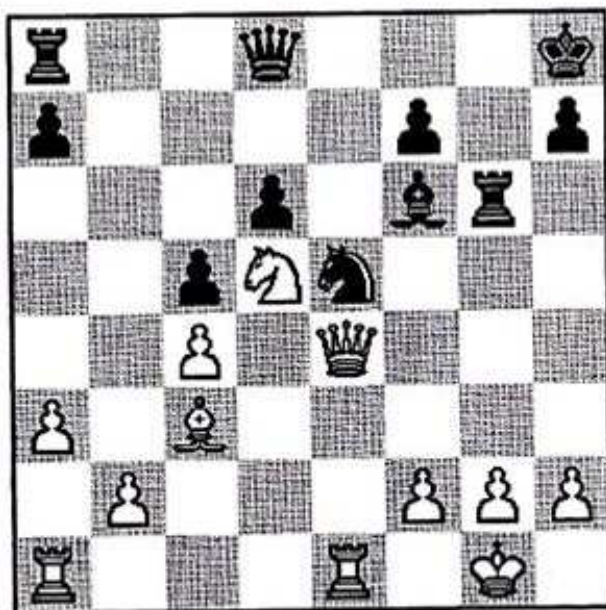
Gelukkig had het bovennatuurlijke geen greep op **Marc**. Hij liet zien hoe je een gewonnen stelling ook heel gewoon wint.

Wit : M. Smulders

Zwart: J. v.d. Linde

Spaans

1.e4 e5 2.♘f3 ♘c6 3.♙b5 d6 4.d4
exd4 5.♘xd4 ♙d7 6.♘xc6 ♙xc6
7.♙xc6 bxc6 8.0-0 ♘f6 9.♙f3 ♙e7
10.e5 ♘d5 11.c4 ♘b4 12.♙c3 c5 13.a3
♘c6 14.exd6 cxd6 15.♙xg7 ♙f6
16.♙g4 ♘e5 17.♙e1 ♙e7 18.♙e4 0-0
19.♘c3 ♙h8 20.♘d5 ♙d8 21.♙d2
♙g8 22.♙c3 ♙g6

23. ♖xf6 ♜xf6 24. f4 ♕d7 25. ♗xf6
 ♕xf6 26. ♝e7 ♜g7 27. ♝xd8 ♜xd8
 28. ♜e7 ♜b8 29. ♜b1 d5 30. ♜xa7 dxc4

31. ♜f1 c3 32. b4 c2 33. ♜c1 cxb4
 34. ♜xc2 b3 35. ♜b2 ♕d5 36. g3 ♕c3
 37. ♜e1 ♕e4 38. a4 ♕c5 39. ♜d2 ♜b4
 40. a5 ♕a4 41. ♜b1 b2 42. ♜c2 ♜g6
 43. a6 ♜b6 44. ♜a8 h5 45. a7 ♜b7
 46. ♜g8+ ♜h7 47. a8 ♝ 1-0

Met deze 4-4 is Haren erg goed weggeko-
 men. Voor ons is het een vals slotakkoord
 van een prima seizoen.

Op de komende jaarvergadering zult u
 kunnen zien hoe voorzitter Warmelink
 zichzelf een boekebon van f 10,- overhan-
 digt; hij werd namelijk met 5 uit 7
 topscorer. Overigens hoeft niemand zich
 voor zijn score te schamen. Pieter en ik
 bleven maar een halfje van de 50% verwij-
 derd. Alle anderen zaten op of boven dit
 percentage.

OPENBARE BIBLIOTHEEK GRONINGEN

Lezen en schaken en lezen over schaken:
daarvoor ga je naar de bibliotheek!

In de centrale vestiging van de Openbare Bibliotheek Groningen staat op de eerste verdieping een uitgebreide collectie schaakboeken, speciaal gericht op wedstrijdschakers. Er zijn enkele honderden titels voorhanden en voor wie ter plekke wil studeren is er een schaakbord met stukken beschikbaar. Iedereen kan gratis gebruik maken van deze schaakcollectie; alleen voor het lenen van boeken is een lidmaatschap van de Openbare Bibliotheek vereist.

Openbare Bibliotheek Groningen

Oude Boteringestraat 18

Tel: 3 683 683

Interne competitie

Stand na de 36e ronde

NR	SPELER	PT	SC	PAR	+	=	-
1	Pel	2	18	26	262	195	67
2	v d Marel	0	14	20	258	199	59
3	Boer	0	17	30	251	200	51
4	v d Lei	1	12	19	241	197	44
5	Jans	1	12	19	240	199	41
6	Yakinsyah	-1	13½	25	228	195	33
7	Straatman	0	8½	16	226	194	32
8	Valens	0	7½	10	226	195	31
9	Bleeker	-1	15	31	225	195	30
10	Warmelink	0	6	8	216	186	30
11	Meis	-1	13	27	216	193	23
12	Rubingh	0	4	4	216	195	21
13	Westerkamp	0	5½	8	212	191	21
14	Huizinga	0	10½	16	211	175	36
15	Batterink	3	8½	15	210	183	27
16	Walinga	1	4½	7	209	192	17
17	v Pelt	2	4½	8	209	196	13
18	de Wit	0	16	34	208	182	26
19	Hemminga	-1	8½	15	208	185	23
20	Wedeven	0	6	12	208	191	17
21	ten Doeschate	-1	2½	3	208	195	13
22	Palmans	1	5½	11	208	196	12
23	Wellner	-1	11½	25	206	189	17
24	Steggink	1	10	21	204	186	18
25	Drolenga B.	-1	4	7	204	188	16
26	Westerman	-1	3½	7	204	197	7
27	Gorski	1	10½	25	203	187	16
28	Vermeulen	0	9½	20	203	187	16
29	Hummel	0	6	13	199	193	6
30	de Bruijne	0	3½	6	197	185	12
31	Boekschoten	-1	4	6	197	185	12
32	Naasz	-2	11	22	196	170	26
33	Oliemans	0	8½	16	196	170	26
34	Hoffer	-1	1	3	196	192	4
35	Alting	-1	9	20	195	174	21
36	Hielkema	1	11½	29	195	185	10
37	Hoekstra	-1	2	5	195	191	4
38	Sluzewski	-2	4½	10	194	185	9
39	Cako	0	1	4	193	195	-2
40	Baljí	0	½	2	193	195	-2
41	Wijbenga	0	10½	22	192	170	22
42	v Indië	-3	9	21	192	180	12
43	Visser	1	5	11	192	181	11

NR	SPELER	PT	SC	PAR	+	=	-
44	Heijnen	1	2	3	192	185	7
45	Gielen	-1	2½	3	191	180	11
46	Knol	1	3	7	191	188	3
47	Spaans	-1	0	3	189	198	-9
48	Smulders	0	1	2	186	181	5
49	v d Borg	0	4½	8	185	170	15
50	Veninga	0	2½	6	184	179	5
51	Davids	0	½	2	183	185	-2
52	Potze	1	0	1	182	185	-3
53	Klinkhammer	1	0	1	182	185	-3
54	Nijhof	-2	5½	14	181	174	7
55	v d Helm	-1	3	5	179	170	9
56	Janssen	1	1	3	179	180	-1
57	Pouw	1	2	3	177	170	7
58	Gattig	1	0	1	177	180	-3
59	v der Veen	-1	1	1	175	170	5
60	Stafleu	-1	1	1	175	170	5
61	Houtsma	-1	1	1	175	170	5
62	Hofstra	1	1	1	175	170	5
63	Drolenga J.	1	3	7	174	170	4
64	v Heuveln	1	12	31	173	170	3
65	v d Meer	-1	0	1	172	175	-3
66	v Gelder	0	1	4	170	170	0
67	Huisveld	1	0	1	167	170	-3
68	Beetstra	1	0	1	167	170	-3
69	Staal	1	4	17	155	170	-15
70	Veenhuijsen	1	0	5	155	170	-15
71	v Delden	0	0	12	144	170	-26

Ronde 34	11.05.00	
Pel	-Meis	0-1
Straatman	-Boer	½-½
V d Marel	-Walinga	1-0
Jans	-Westerkamp	½-½
Bleeker	-Huizinga	1-0
Palmans	-Gorski	1-0
Wedeven	-Oliemans	1-0
Vermeulen	-v Indie	1-0
Naasz	-Visser	1-0
Wijbenga	-de Wit	0-1
Hielkema	-Alting	1-0
V Heuveln	-v d Veen	0-1

Ronde 35	18.05.00	
Pel	-Straatman	1-0
Boer	-Hemminga	1-0
V d Marel	-Jans	1-0
V d Lei	-Bleeker	1-0
Steggink	-Yakinsyah	0-1
Visser	-Huizinga	0-1
Gorski	-Naasz	½-½
Sluzewski	-v Indie	½-½
V d Borg	-Hielkema	½-½
Wijbenga	-Nijhof	1-0
Staal	-Alting	0-1

Ronde 36	25.05.00		Huizinga	-Naasz	1-0
Boer	-Pel	0-1	Hielkema	-Wellner	0-1
Sluzewski	-v d Marel	0-1	Steggink	-v Indie	1-0
Jans	-Hemminga	1-0	Alting	-Drolenga J	1-0
Bleeker	-Warmelink	0-1	Gorski	-v d Borg	1-0
Meis	-Westerkamp	0-1	Huisveld	-Wijbenga	0-1
De Wit	-Wedeven	0-1			

Interne competitie

Eindstand 15 of meer partijen

NR	SPELER	PT	SC	PAR	+	=	-
1	Pel	2	18	26	262	195	67
2	v d Marel	0	14	20	258	199	59
3	Boer	0	17	30	251	200	51
4	v d Lei	1	12	19	241	197	44
5	Jans	1	12	19	240	199	41
6	Yakinsyah	-1	13½	25	228	195	33
7	Straatman	0	8½	16	226	194	32
8	Bleeker	-1	15	31	225	195	30
9	Meis	-1	13	27	216	193	23
10	Huizinga	0	10½	16	211	175	36
11	Batterink	3	8½	15	210	183	27
12	de Wit	0	16	34	208	182	26
13	Hemminga	-1	8½	15	208	185	23
14	Wellner	-1	11½	25	206	189	17
15	Steggink	1	10	21	204	186	18
16	Gorski	1	10½	25	203	187	16
17	Vermeulen	0	9½	20	203	187	16
18	Naasz	-2	11	22	196	170	26
19	Oliemans	0	8½	16	196	170	26
20	Alting	-1	9	20	195	174	21
21	Hielkema	1	11½	29	195	185	10
22	Wijbenga	0	10½	22	192	170	22
23	v Indië	-3	9	21	192	180	12
24	Nijhof	-2	5½	14	181	174	7
25	v Heuveln	1	12	31	173	170	3
26	Staal	1	4	17	155	170	-15

Interne 99/00 De ononttroonbare onttroond

Meine Straatman

Het was dit jaar een spannend seizoen en de kampioensrace bleef tot op de laatste dag open. Er waren nog drie kandidaten en ik kan mij niet heugen wanneer dit voor het laatst het geval is geweest. Bert nam zijn kans waar door een overwinning, maar hij was afhankelijk van de uitslag bij de wedstrijd Alef tegen Bonno. Het werd de wedstrijd tussen de oude en de nieuwe kampioen. Op zich is het natuurlijk niet verrassend als een van de sterkste spelers van de club kampioen wordt, maar toch. Hierbij nogmaals de felicitaties.

Ik wil verder niet ingaan op de andere prestaties, want een ieder weet van zichzelf of hij een goed of een wat minder gelukkig seizoen heeft gedraaid. Bovendien is het goed de ranglijst en uitslagen zelf door te lopen. Als je ook nog bedenkt dat wij een relatief sterke interne hebben mogen sommige spelers zeer tevreden zijn over hun progressie. Kijk op dit punt houden sommigen van cijfers, maar getallen en statistieken zijn slechts speeltjes zij proberen te beschrijven wat met de vele onbekende variabelen en de geringe aantallen niet beschreven kan worden. Ondanks het feit dat sommige spelers liever met zwart beginnen heeft wit toch weer beter gescoord. Doordat er nu minder wordt afgebroken zijn er minder remises, tijd wordt een factor.

In dit kader wil ik er voor pleiten het afbreken weer in te voeren. In het schaken mag tijd slechts een gelimiteerde invloed hebben en geen beslissende. We moeten bedenken dat in de NOSBO dit tijdsregime slechts om praktische redenen is ingesteld en in de KNSB geldt dit zeker minder. Analyseren met en zonder computerondersteuning is bovendien bijzonder leerzaam.

Uiteraard wens ik ook veel meer mensen op de donderdag te zien. Er zijn er altijd te weinig, men moet van deze avond een onthaastingsmoment maken, een anker van luxe. Ik kan het me veroorloven tijd voor mezelf te nemen en nog steeds niets verwaarlozen. Bij ons geldt bovendien kwantiteit is kwaliteit.

Henk W. en Coenraad S. moet ik nog groeten en bedanken voor hun bijdrage aan de donderdagavond schaken.

Fijne zomertijd en vakanties en schaakstrijdlol!

Rapid competitie

Stand na de 3e ronde

NR	Naam	Saldo	Score	Partijen	Punten
1	Jans	1	8½	11	135
2	Boer	-1	8	11	131
3	Wellner	0	6½	10	122
4	V d Marel	0	5	8	116
5	Heijnen	0	3	4	112
6	Marks	0	3	4	112
7	Achterhof	-1	5½	11	111
8	Romijn	0	3½	6	110
9	Pel	0	2	2	110
10	Cako	2	2½	4	108
11	Palmans	-1	2	3	107
12	Straatman	0	1½	2	106
13	Balje	-1	1	1	105
14	V Indie	2	3½	8	104
15	Batterink	0	2	4	104
16	Bleeker	-1	3	7	103
17	De Wit	1	3	7	103
18	Visser	0	1	2	102
19	Yakinsyah	0	1	2	102
20	V Pelt	2	1	2	102
21	Warmelink	-1	2	5	101
22	Janssen	0	2	6	98
23	Alting	0	1	4	96
24	Nijhof	0	1	4	96
25	Huizinga	1	3½	11	95
26	Wijbenga	-2	0	4	88
27	Hielkema	-1	1	11	75

5e Unitas Snelschaaktoernooi

Ton Palmans

Ma wint ongeslagen

Zaterdag 17 juli werd in het Denksportcentrum voor de 5e maal het Unitas Zwitsers Snelschaaktoernooi. Op het spel stond de hoofdprijs van fl. 200,-, de 2e prijs van fl. 100,- en twee ratingprijzen van eveneens fl. 100,-. Daarnaast waren er vele prijzen in natura, ingekocht door onze speciale commissaris ter zake: Nico Bleeker. Een bak viooltjes, een setje ringsleutels, wat teentjes knoflook. Het vertrouwde beeld. Nieuw dit keer, en zeer heugelijk, was de Recessie Wisseltrofee voor de toernooiwinnaar. Groot, zwaar en bloedmooi. Deze trofee is beschikbaar gesteld door ex-Unitasser Wolter Schoorl van 'Recessie 3.0', de tweedehands klerenzaak met eerste klas waar in de Oude Kijk in 't Jatstraat. Recessie heeft toegezegd het toernooi voor een aantal jaren te willen steunen. Andere sponsors - waarvoor dank - waren Henk Hoekstra (Bar Denksportcentrum) en 'een zaak' gevestigd 'ergens' aan de Peizerweg.

Het toernooi kende ditmaal 32 schakers. Zoals meestal was het spelersveld behoorlijk topzwaar. Veel spelers van 1900 en hoger. Hopelijk lukt het ons nog eens om meer spelers in het gebied onder 1900 te trekken. De techniek werkte vlekkeloos, de zon scheen, en er waren geen disputen aangaande interpretatie van de schaakregels.

Het toernooi werd gewonnen door Whee Ky Ma, met een score van $13\frac{1}{2}$ uit 15 (3 remises, 12 overwinningen).

Tweede werd Erik Hoeksema, op een half puntje daarachter. Hij verloor in een van de eerste ronden verrassend van Arjen Blokzijl van Lewenborg.

Bonno Pel werd derde met 11 punten.

De ratinggroep tot 2000 werd gewonnen door Jos van der Kaap van Van der Linde. Hij haalde 10 punten, goed voor een 5e plaats. Zeer goed gedaan.

De ratinggroep tot 1600 werd gewonnen door Marc Vrooland, eveneens van Van der Linde, met een puntentotaal van $7\frac{1}{2}$.

Groningen degradeert, eigen schuld

Michiel Boekschoten.

Wellicht hebt u vernomen dat het eerste team van schaakclub Groningen uit de meesterklasse is gedegradeerd. Dit ondanks het feit dat er enkele grootmeesters en meesters in dat team zaten. Het komend seizoen zal derhalve de derby Unitas-Groningen op het menu staan. Natuurlijk vind ik het jammer, dat Groningen (en dan bedoel ik de stad en niet de vereniging) even geen team in de meesterklasse heeft. Het is goed voor het noordelijke schaakleven als de Timmannen, Piketten en van Wely's zo nu en dan ook eens in Groningen te zien zijn.

Helaas is dat in de huidige opzet van de competitie in de meesterklasse nauwelijks mogelijk. De rondes worden ergens "centraal" in Nederland afgewerkt. In het noorden wordt niet gespeeld, tenzij iemand bereid is extra geld op tafel te leggen voor de reiskosten. De KNSB is daar niet toe bereid gebleken en zodoende zullen wij alleen nog live topschaak te zien krijgen tijdens het Zwanepoltoernooi.

Maar daar wil ik het niet over hebben. Schaakclub Groningen is gedegradeerd en dat is sneu voor hen. Wij kunnen echter lering uit de gebeurtenissen trekken. De degradatie was namelijk hun eigen schuld en geheel en al te wijten aan een blunder, een verschrikkelijke psychologische beginnersfout.

De laatste wedstrijd moest gespeeld worden tegen SMB, de Houdini's van de meesterklasse. Al jaren slaagt dat team erin zich op miraculeuze wijze te handhaven. Groningen had bij aanvang een wedstrijdpoint meer en aan een gelijkspel genoeg. Op rating was Groningen licht favoriet, dus geen enkele reden voor ongerustheid. En wat deden ze: ze gingen in een zgn. tactische opstelling spelen. Dit is, voor degenen die daar nog nooit van gehoord hebben, de sterkere spelers aan de lagere borden zetten en de zwakkere spelers opofferen aan de hogere borden in de hoop daar enig voordeel mee te behalen.

Er zijn wellicht situaties denkbaar waarin een dergelijke tactische opstelling werkt. De wedstrijd tegen SMB was echter heel duidelijk niet zo'n situatie. Stelt u zich voor, U bent een speler van SMB. U weet van te voren dat het een zware wedstrijd gaat worden. Uw teamleider heeft gezegd dat remise niet voldoende is, er dient gewonnen te worden. De druk is groot. Dan blijkt dat de tegenstander met een tactische opstelling start. Opluchting maakt zich van u meester. Als U aan een hoog bord zit worden uw winstkansen ineens gratis een stuk groter, want u krijgt een zwakkere tegenstander. Als U aan een laag bord zit zal de teamleider enige clementie tonen als blijkt dat U niet van Ligterink of Hoeksema hebt weten te winnen. Maar U zet U schrap, zo snel zal de Groninger olifant niet van de SMB-kat-in-het-nauw winnen.

Bekijkt u de zaak nu eens van de beklagenswaardige Groninger kant. Aan een hoog bord worden de mindere spelers opgeofferd. Spelers die dachten een aardig partijtje mee te blazen worden door de teamleider ineens gedegradeerd "in het belang van het team" tot kanonnenvoer. Met deze negatieve spanning begint zo'n speler zijn partij. Erger nog is het gesteld met de sterkere spelers. Zij weten al ruim van tevoren dat van hen aan een laag bord verwacht wordt te winnen, sommigen zelfs met zwart. En dat, terwijl een gemiddelde teamprestatie van remise al genoeg zou zijn. Dat is nu niet genoeg, want dat kost ratingpunten. Winnen is altijd moeilijk, maar verplicht winnen van een zwakkere speler is lastiger dan remise spelen tegen een speler van gelijke sterkte.

U ziet, dat ene matchpuntje was Groningen tegelijk met het inleveren van de opstelling al dubbel en dwars kwijt.

En nu zitten ze met de ellende. Het zal waarschijnlijk niet meevallen om weer te promoveren, gezien de ambities van andere verenigingen, zoals het afgelopen seizoen Oegstgeest en Apeldoorn. Ook de clubtrouw van de spelers wordt op de proef gesteld. Maar het komend seizoen is Groningen van harte welkom bij ons in de eerste klasse, vooral met een tactische opstelling.

Schaken

is een nóg gezelliger sport
als het in het
Denksportcentrum
in Groningen
gespeeld wordt!

Uw gastheer: Henk Hoekstra
Oliemuldersweg 43
Groningen
Tel: 050-3126937

Zin en onzin

Jan Wedeven

In de afgelopen jaargang van onze clubkrant konden we een paar keer naast schaaknieuws ook teksten over andere dingen des levens aantreffen. Zo schotelde Tjeerd Oliemans ons in zijn wedstrijdverslagen een moderne versie van de mythe van Sysifus voor; een wat mismoe-dige, maar niet van humor gespeende kijk op ons bestaan. Frans Vermeulen was als speler van Tjeerds team in zijn wiek geschoten vanwege zekere beledigende termen in een eerdere nummer, en reageerde met een esoterisch en ironisch verhaal.

Dat de redactie zo ruimhartig was stukken te plaatsten die niets met schaken van doen hebben, verdient instemming. Immers, bekrompenheid is geen deugd en aan barmhartigheid moet voorrang worden gegeven boven rechtvaardigheid. Laten we het erop houden dat het schrappen van de C in onze clubnaam nog niet zo lang geleden, bij sommigen een innerlijke leegte heeft doen ontstaan die naar eigen goeddunken wordt opgevuld. Een schaker zal zich in ieder geval eerder voor de achtergronden van ons bestaan interesseren dan bijvoorbeeld een Tros-abonnee of een liefhebber van de Heidekrekels.

Daarom verstout ik mij ook maar om wat denkbeelden over ons tijdsgewricht op te schrijven. In een stukje dat ik vorig jaar schreef, vergeleek ik de keuzes die een schaker maakt, met de beslissingen die iemand in het dagelijks leven neemt. Zo zou je ook het hele verloop van een schaakpartij model kunnen laten staan voor alles wat zich om ons heen (en in ons) afspeelt. Ook in de algemene realiteit zijn er bepaalde structuren, logische processen, doelmatigheid, -gerichtheid, symmetrie enzovoort. Hoe kwamen we er anders ook bij om zulke kenmerken in het schaakspel toe te passen?

Schaken is een proces, net als de werkelijkheid in het algemeen die ook niet statisch is. Een filosoof uit de Griekse oudheid (Heraklites) had al door, dat het vooral wezenlijk is dat alles in beweging is (pantha rhei). Bovendien zie je overal samenhang. Het één is verklaarbaar door het ander, maar waarom dat zo is weten we daarmee niet.

Je kan je afvragen waar al die logische processen vandaan komen die samenhang en evolutie voortbrengen, op micro- en macroniveau. Waarschijnlijk kunnen wij daar met ons beperkte waarnemingsvermogen en bewustzijn nooit helemaal achter komen. Misschien zullen we zelfs nooit in staat zijn alle relevante regels en wisselwerkingen te onderkennen. Mensen die zichzelf als nuchter en rationeel beschouwen, staan liever niet stil bij de vraag naar de oorsprong van die algemene principes. Die indruk heb ik. Want, zeggen ze: 'wat schiet je ermee op, waar blijf je dan; het zijn nou eenmaal de uitgangspunten'.

Het lijkt mij dat zonder een sturend vermogen, dus iets als een aan de werkelijkheid inherent bewustzijn dat in staat is tot combineren, kiezen, feedback, een doel kiezen enz., er nooit iets was bereikt. Zonder een dergelijke bezieling was er alleen maar chaos, alleenheerschappij van de wet van de entropie.

Alles zou als los zand aan elkaar hangen. De natuurkundige Van den Beukel (die zich niet alleen bezighoudt met de vraag 'waardoor?', maar ook geïnteresseerd is in de vraag 'waarom?' - wat iets anders is), probeert dat duidelijk te maken met behulp van een metafoor: hoe kan er op den duur een vliegtuig te voorschijn komen als er alleen maar een storm waait over een berg schroot? Als dat kon, dan zou het wel een heel bijzonder soort schroot moeten zijn, zodat het probleem zich dan verplaatst - je kunt er niet aan ontkomen.

Het is een kwestie van mind over matter. Daarbij komt nog iets anders. Het zou mij vreemd lijken wanneer de wilsvrijheid van het individu volledig op zichzelf zou staan zonder analogie met een autonome macht van een kosmisch bewustzijn, een soort algehele bezieling van de dorre werkelijkheid. Zo'n spiritueel wezenskenmerk van de realiteit lijkt mij eerder voorwaarde dan verbeelding of wishful thinking. Of wij als aardse stervelingen al dan niet in verbinding staan of kunnen komen met een dergelijke algemeen werkzame geest, is een probleem dat ik hier maar terzijde laat.

Haast iedere tegenwoordige schaker heeft wel eens gezien hoe een partij op een computerscherm zet voor zet in beeld kan worden gebracht, bijvoorbeeld wanneer een computerprogramma tegen zichzelf of tegen een ander programma schaakt. Iemand die de realiteit neemt voor wat hij is zonder er een bezielende programmamaker in te (h)erkennen zal de vergelijking van de wereld met een computer die tegen zichzelf schaakt misschien toch bevallen. Als er maar één programmeur is die de partij speelt, lijkt het resultaat overeen te stemmen met een deterministisch wereldbeeld: alles ligt bij voorbaat vast.

Eigenlijk is de wilsvrijheid van het individu een illusie. De mogelijkheid dat de schaakpartij die als model dient toch een eigen dynamiek krijgt, bijvoorbeeld doordat er een toevalsfactor wordt ingebouwd, laat ik even buiten beschouwing – zelf denk ik trouwens dat wat wij toeval noemen vanuit macro-perspectief niet bestaat (en in de microkosmos ook niet). Wat de waarheid zo problematisch maakt is natuurlijk dat in ons ondermaanse bestaan niet alles van een leien dakje gaat. Naast logica is er absurditeit, en behalve pracht en praal is er tegelijkertijd kommer en kwel. Hoe kan er een goede God zijn bij zoveel gruwelijkheid? Conclusie: dan maar geen God, of: God is dood.

Velen nemen er in ons tijdsgewricht dan ook genoeg mee dat de wereld een 'gelukkig ongeluk' is. Zo luidde ook de titel van een programmaserie van Wim Kayzer van vorig jaar. Die levensvisie is niet alleen een bijverschijnsel van het rationalisme; ook het existentialisme van Sartre die zelf twintig jaar geleden is overleden, doet zijn invloed nog steeds gelden. Deze filosoof beschouwde ons bestaan eerder nog als een *ongelukkig ongeluk*. Wij als mensheid leven als onbeholpen bannelingen op een woeste planeet, als een grillige speling van de natuur, niet goed wetend wat we hier te zoeken hebben. Door de massavernietiging in de wereldoorlogen was men ontgoocheld en daarom was het begrijpelijk en verleidelijk om sober en gedesillusioneerd tegen het leven aan te kijken. En als je geen zingeving veronderstelt, is die er misschien ook niet.

Maar de vraag of het leven op zichzelf zin heeft, is geen goede vraag. Het leven staat nu eenmaal niet op zichzelf. Als je louter de biologie als denkkader neemt (en de beschrijving achteraf van de evolutie door Darwin gebruikt als absolute verklaring), is overleven van de soort de enige zin. Dat is niet een erg enthousiasmerend doel voor ieder afzonderlijk, temeer daar uiteindelijk de aarde te gronde gaat.

Wat het leven zinvol maakt, is het nastreven van idealen van diverse pluimage. Een heel algemeen gesteld zinvol doel kan bijvoorbeeld zijn: overwin het kwade door het goede. Of: wat gij niet wilt dat U geschiedt. Maar ja, laat dat ons er niet van weerhouden onze tegenstander op te rollen!

Terug naar Troitzky

Bert van der Marel

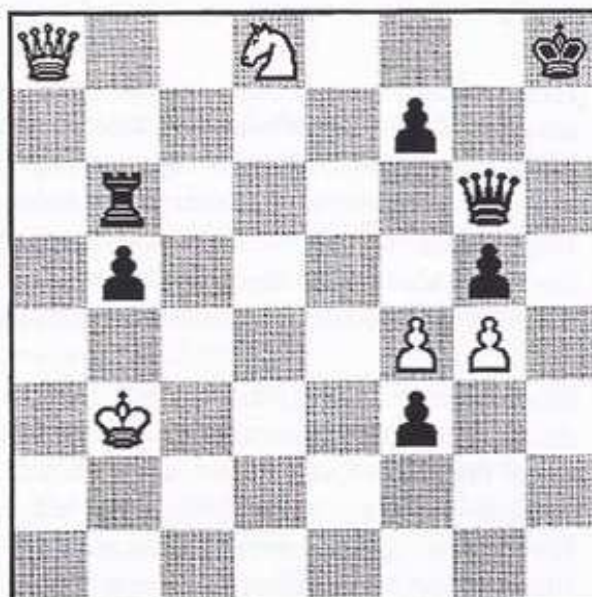
Deel 17: Lange zetten

Oplossingen op pag. 19

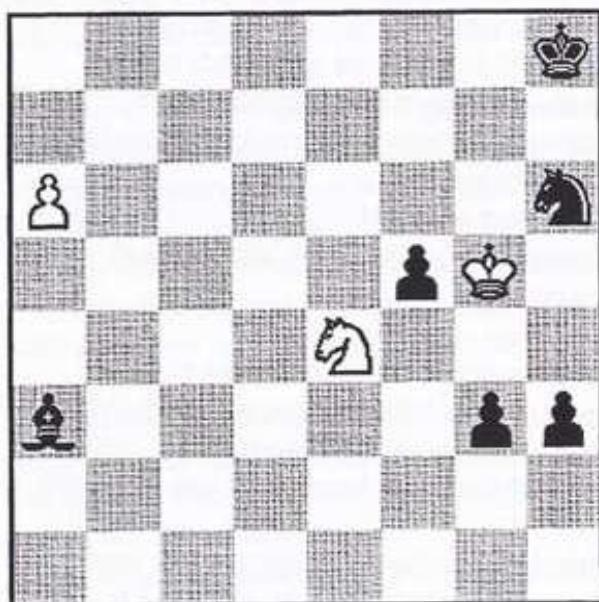
Soms gebeurt het dat je een zet over het hoofd ziet doordat de blik teveel gefixeerd is op een klein gedeelte van het schaakbord. In de 4e ronde van de HUS-bokaal overkwam mij dit met zwart tegen Gerard de Wit.

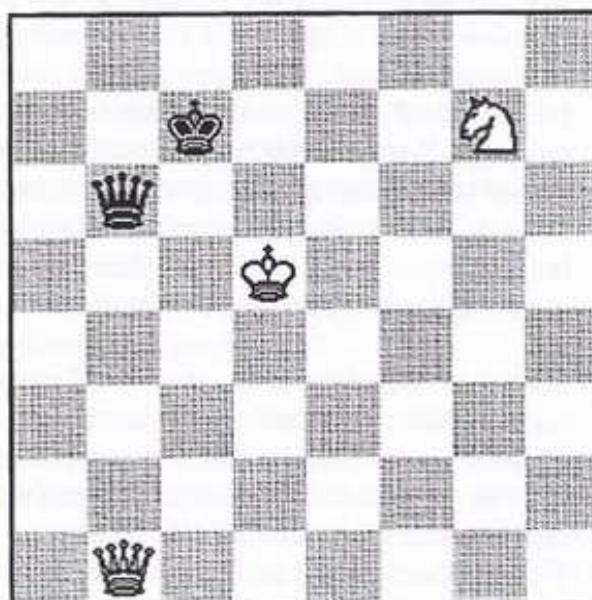
Opgave 1: Stelling uit Gerard de Wit tegen Bert van der Marel. Zwart aan zet. Wit heeft zojuist op b7 geslagen. Zwart speelt en wint.

Opgave 2: A. Troitzky, 1929. Wit speelt en wint.

Opgave 3: M. Matous, 1979. Wit speelt en wint.

Opgave 4: J. Vandiest, 1980. Wit speelt en wint.

Oplossingen Troitzky

1. 1.. ♖c8! (Ik speelde 1.. ♖xd5? en won uiteindelijk op tijd.) 2. ♜eb2 ♜xg2+! en zowel na 3. ♜xg2 als na 3. ♜xg2 volgt 3... ♖xh3+mat!
2. 1. ♜e6+ ♖g8 2. ♖a1+ f6 (2... ♜h7 3. ♖b1+ f5 4. ♖xf5+ en verder als in de hoofdvariant. Door de pion te offeren kan zwart het mat uitstellen dat ontstaat na: 2... ♜h7 3. ♖b1+ ♜h8 4. ♖h1+ ♖h7 5. ♖a1+ ♜g8 6. ♖a8 mat) 3. ♖xf6+ ♜h7 4. ♖f5+ ♜h8. Nu loopt de witte dame een trap af naar b1: 5. ♖e5+ ♜h7 6. ♖e4+ ♜h8 7. ♖d4+ ♜h7 8. ♖d3+ ♜h8 9. ♖c3+ ♜h7 10. ♖c2+ ♜h8 11. ♖b2+ ♜h7 12. ♖b1+ ♜h8 en 13. ♖h1+ ♖h7 14. ♖a1+ ♜g8 15. ♖a8+ met damewinst.
3. 1. a7 g2 2. a8 ♖+ ♜g8 3. ♖a7 ♜e7+! (Na 3...h2 4. ♖d4+ ♜h7 5. ♜f6+ ♜xf6 6. ♖h4+ en 7. ♖xh2 en wit wint.) 4. ♜g6 h2 (met de bedoeling 5. ♖d4+ ♜f6!). Echter: 5. ♜g5!! g1 ♖ 6. ♖d4+ ♜f6 7. ♖h4+ ♜g8. Nu niet: 8. ♖h6? ♖xg5+! 9. ♖xg5 h1 ♖, maar een manoeuvre: 8. ♖c4+ ♜h8 9. ♖c8+ ♜g8 10. ♖c3+ ♜f6 11. ♖h3+ ♜g8 12. ♖b3+ ♜h8 13. ♖b8+ ♜g8 14. ♖xh2+! ♖xh2 15. ♜f7 mat!
4. 1. ♜e8+ ♜b7 2. ♜d6+ ♜a8! 3. ♖a1+ ♖a7 4. ♖h8+ ♖b8 5. ♖h1 ♖b2 6. ♖e4 ♖g7 (Na 6... ♜b8 7. ♖e8+ ♜a7 8. ♜b5+ ♜b6 9. ♖d8+ ♜a6 10. ♖a8+ heeft de witte dame alle hoekvelden bezocht en storten de muren van de zwarte vesting in.) 7... ♜c6! ♖a7 8. ♜b5+ ♜b8 9. ♖e8+ ♜c7 10. ♖e7+ ♜b8 11. ♖d8 mat.

EEN GOEDE ZET

ROMIJN

ASSURANTIËN

BELLEN

Romijn assurantiën

Jachtlaan 33
9751 BR Haren (Gn)
Tel. 050 - 5345614

SCHAAKKALENDER

AUGUSTUS

DO 31 vakantiefoto's, vluggeren

SEPTEMBER

DO 07 Algemene jaarvergadering

DO 14 Interne 1^e ronde
Teamindeling externe wedstrijden

DO 21 Interne 2^e ronde
*****kopijsluiting Unitas Nieuws nummer 1*****

DO 28 Interne 3^e ronde

ZA 30 1^e ronde KNSB-competitie Unitas 1 - Amstelveen 2
Unitas 2 - Emanuel Lasker 1

OKTOBER

DO 05 Interne 4^e ronde
Unitas Nieuws nummer 1 verschijnt
